

Становище

ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ “ДОЦЕНТ”

в област на висше образование 1 “Педагогически науки”, професионално направление

1.3.“Педагогика на обучението по ...”,

научна специалност “Педагогика на обучението по природни науки“

ОБЯВЕН ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ НА ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СТАРА
ЗАГОРА ЗА НУЖДИТЕ НА ДИПКУ В ДВ, БР. 41/03.06.2022 г.

с единствен кандидат **ас. д-р Маргарита Славова Пенева**

от ДИПКУ при Тракийски университет

Изготвил становището: **проф. д-р Лина Кирилова Йорданова**

от ДИПКУ при Тракийски университет

1. Съответствие с нормативните документи

Настоящото становище е изготвено в изпълнение на заповед № 1918/17.06.2022 г. на Ректора на Тракийски университет за определяне на състав на научното жури по обявения конкурс, както и на решение от първото заседание на това жури (Протокол № 1/19.09.2022 г.). Становището е съобразено със ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАСТрУ, и с показателите на Педагогически факултет при Тракийски университет. Неговото съставяне се основава на предоставените документи за кандидатстване по обявения конкурс на единствения кандидат ас. д-р Маргарита Славова Пенева. Оценявам тези документи като съответстващи на горепосочените нормативни документи.

2. Академично развитие на кандидата

През 2000 г. ас. д-р Маргарита Пенева завършва Софийски университет „Св. Климент Охридски“, гр. София, специалност „Учител по биология и химия“, ниво по националната класификация „Магистър“. Това ѝ дава възможност осем години да работи като Учител по биология и здравно образование, което е един много добър опит за следващата заемана от нея длъжност на Асистент по методика на обучението по биология и химия.

През 2018 г. ас. Пенева успешно приключва докторантура по специалност Педагогика към Технически университет – София, ИПФ – Сливен като придобива образователна и научна степен Доктор по педагогика, професионално направление 1.2. Педагогика. Темата на дисертацията на кандидатката „Съвременни аспекти на наставничеството като форма за квалификация и продължаващо обучение на учители“ определя сегашната нейна ориентация към научната и практическата област на повишаване квалификацията на учителите по природни науки и не само. Досега работи като преподавател в ДИПКУ, катедра „Природоматематически дисциплини и технологии“, а като заместник -директор в периода 2016-2018 г. Преподавателската ѝ дейност е свързана с различни квалификационни форми на обучение на учители в областта на Природните науки. Работата ѝ включва също и ръководене на научноизследователска дейност на обучаеми и дипломанти, проучване и внедряване на иновационни идеи и практики, свързани със спецификата на алтернативната педагогика и педагогическата анимация. Личните ми наблюдения ми позволяват да твърдя,

че ас. д-р Маргарита Пенева е един от най-добрите преподаватели в ДИПКУ, който се отличава с много добро владеене на методиката на обучение по природни науки и влага много творчество и вещина при подготовката и организирането на различните форми на обучение на педагогическите кадри.

3. Обща характеристика на представените трудове и оценка

В рамките на настоящия конкурс ас. д-р Пенева представя две монографии и 30 научни и научно-приложни публикации, които тематично разделя в три групи: А. Методика на обучението по „Човекът и природата” и по природни науки, Б. Проблеми на квалификацията на педагогическите специалисти и В. Популяризиране на дейности по проекти.

Към група А кандидатката причислява монография означена с М.1 и още 16 статии, две от които са под печат, а две са резюмета- А.1 и А.8. Последната е включена като участие в международна конференция в актуализираната подробна Справка за изпълнение на минималните изисквания. Считам, че А.1 също не бива да се включва към показател Г, защото е резюме. Не ми е известно колко резюмета са равностойни на една статия.

Статиите в група Б са 10 на брой и са насочени към различни страни на квалификацията на педагогическите специалисти. В този смисъл те предлагат теми, които пряко подпомагат работата по квалификационни разработки на учителите и повишават професионалната им подготовка. Към тази група е включена и монография М.2.

Наличието на група В, свързана с популяризиране на дейности по проекти, приемам като доказателство за активното участие на ас. д-р Пенева в международни проекти, които целят популяризирането на науката и учените, но като цяло това са съобщения. Оценявам творческите ѝ възможности да организира интересни прояви за ученици, студенти и общественост.

Преценявам доставените трудове като научни публикации в специализирани научни издания като приемам следните 27 за достатъчни за участие в конкурса:

- 14 (група А. по авторската класация) и 10 (от група Б. по авторската класация), общо 24 броя научни статии по професионално направление „Педагогика“ и научна специалност “Педагогика на обучението по природни науки“ ;

- Монография “Ситуационно обучение за формиране на природонаучна компетентност“, където разглежда теоретични, методически и технологични аспекти на ситуационните методи в учебния процес, преимуществено по природни науки.

- Монография „Наставничество в съвременното образование“, посветена на наставничеството с представен авторски модел за неговото приложение.

- Учебното помагало – 1 бр.

Ас. д-р Пенева има 10 самостоятелни статии и достатъчно статии с първо авторство в научни списания и в рецензирани сборници от научни форуми.

В приложения списък с цитирания на нейни публикации се наброяват над 20 цитирания, като 3 от тях са в реферирани и индексирани издания. Цитатите са преимуществено от последните 3 години, което е плюс по отношение на актуалността.

4. Научни приноси на публикациите и друга научноизследователска дейност

Монографиите обхващат двете основни теми, които са обект на изследване от ас.д-р Пенева: наставничеството и ситуационното обучение по природни науки. Положителното е наличието на научно емпирично изследване, както и разработката на модели и примерни приложения на съответните методи.

Научните приноси на ас.д-р Пенева в научно-теоретичен и практико – приложен аспект са в следните направления:

- Методически аспекти на обучението по природни науки – учебно съдържание (разработени авторски учебни програми и материали за ОКС бакалавър, магистър и СДК форми и учебни помагала), методи на обучение с предложени методически решения за работа в часовете, методика на преподаване, формиране на ключови компетенции;

- Квалификация на учителите в това число и по Природни науки– авторски модел на процеса на наставничеството в образователните институции, който приемам като важен научен принос.

Ас.д-р Пенева е участвала в екипите на 4 научноизследователски проекта: 3 международни и 1 университетски.

Според преценката ми за точките по група показатели Г. от минималните изисквания трябва да се намалят точките за показател 7 с 30, защото изключвам статии А.1, В.1, В.2, В.3 и В.4. Точките стават 139,9, а общата сума за група показатели Г. Се променя на 244,9, което пак надхвърля минималните изисквания.

5. Преподавателска и учебна дейност

В т. 22 на група показатели Ж. в предоставената таблица за минималните изисквания ас. д-р Пенева е посочила учебните дисциплини, по които има разработени учебни програми за Педагогически факултет и едногодишните професионално-педагогически специализации и СДК в ДИПКУ. Тя води занятия по тях през последните години. Извежда и краткосрочни тематични курсове от кредитната система за квалификация на учителите. Отзивите на обучаваните са много добри.

6. Заключение

Подготвените документи и материали от ас. д-р Пенева за участие в конкурса отговарят на Минимални национални изисквания към научната и преподавателската дейност за заемане на академична длъжност „Доцент“ приети от Педагогически факултет. Те са доказателство за нейния принос в съвременното развитие на методиката на обучение по природни науки и квалификацията на педагогическите специалисти.

Давайки положителна оценка, препоръчвам на Научното жури да предложи на Факултетния съвет на Педагогически факултет да избере ас. д-р Маргарита Славова Пенева на академична длъжност “Доцент“ в област на висше образование 1. “Педагогически науки”, професионално направление 1.3 “Педагогика на обучението по ...”, научна специалност “Педагогика на обучението по природни науки“.

25.10.2022 г.
гр. Стара Загора

Подпис: .....
/проф. д-р Л. Йорданова/